

TANTÁRGYI TEMATIKA

Tantárgy neve: Az irodalom nyelvisége	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN707, BTMTN114, BTMTN123 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kappanyos András egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Az irodalom nyelvisége I.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN707 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 3., az 1. sz. tanári mintatanterv szerint 4., a tanári 5. sz. mintatanterv szerint 2. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: BTMMN707: 1 előadás, 1 konzultáció, BTMTN114, BTMTN123: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a nappali tagozatos féléves óraszámnak mindig az egyharmada: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN707, BTMTN123: kollokvium, BTMTN114: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)
Kreditpont: BTMMN707, BTMTN114: 2, BTMTN123: 3	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva): Az irodalom nyelvi természete a huszadik század kezdetétől újra és újra az érdeklődés középpontjába kerül. A kurzus ennek a változatos történetnek az egyes állomásait mutatja be, amelyek közül némelyik konkrét elemző-értelmező eszközök kialakításához, mások az irodalom működésének jobb megértéséhez vezetnek. A különböző kérdésirányok különböző kontextusok termékei, s így – bár némelyikük éles vitában áll egymással – nem oltják ki egymás válaszait.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Szemiotika és irodalom 3. A pszichoanalízis nyelvszemlélete 4. Irodalmiság, irodalmi tény 5. Nyelvi funkciók (Jakobson) 6. Wittgenstein nyelvkritikája 7. A beszédaktus-elmélet 8. „Kvantitatív” irodalomtudomány 9. Az új retorika 10. Hermeneutikai nyelvszemlélet 11. Nyelv és dekonstrukció 12. Gender-elméletek 	

13. Medialitás

14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.): órai aktivitás

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálható. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma. Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze. KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódznak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Az egyes órák témájához illeszkedő tanulmányok az alábbi szöveggyűjteményekből:
BÓKAY Antal–VILCSEK Béla szerk., *A modern irodalomtudomány kialakulása*, Bp., Osiris, 1998.

KISS Attila–KOVÁCS Sándor S. K.–ODORICS Ferenc szerk., *Testes könyv I–II*, JATE–Ictus, 1996–1997.

THOMKA Beáta szerk., *Az irodalom elméletei I–V*, Pécs, Jelenkor, 1997.

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

FÓNAGY Iván, *A költői nyelvről*, h. n. [Bp.], Corvina, [1999].

SZABÓ Zoltán, *A magyar szépirodalom stílus történetének fő irányai*, Bp., Corvina, 1998.

BENCZIK Vilmos, *Nyelv, írás, irodalom kommunikációelméleti megközelítésben*, Bp., Trezor, 2001.

RADNÓTI Sándor, *Mi az, hogy beszélgetés?*, Bp., Magvető, 1988.

HORVÁTH Iván, *A vers*, Bp., Gondolat, 1991.

KIBÉDI VARGA Áron, *Szavak, világok*, Pécs, Jelenkor, 1998.

BEZECZKY Gábor, *Metafora, narráció, szociolingvisztika*, Bp., Akadémiai, 2002.